

ბორჯომი

17 ოქტომბერი
წამოვიდათ
2024 წელი
№42 (9356)
ჯანსაღი 40 თვეთი

რაიონის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი * გამოდის 1931 წლის 20 ივლისიდან

მულტიკულტურული ფესტივალი ახალციხეში

ახალციხის ციხეზე, ტოლერანტობის სიმბოლოდ წოდებულ რაბათის ისტორიულ უბანში, მულტიკულტურული ფესტივალი გაიმართა. ღონისძიების ფარგლებში სხვადასხვა სახის კულტურული და გასართობი აქტივობები მოეწეო.

ფესტივალის სამცხე-ჯავახეთის სახელმწიფო რწმუნებული ბესიკ ამირანაშვილი, ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერი ირაკლი ლაზარაშვილი, საკრებულოს თავმჯდომარე დავით ლომიძე, სამხარეო ადმინისტრაციის, ადგილობრივი თვითმმართველობისა და ქალაქის საზოგადოების წარმომადგენლები დაესწრნენ. ახალციხელებს და ქალაქის სტუმრებს შესაძლებლობა ჰქონდათ გასცნობოდნენ ახალციხის მუნიციპალიტეტში მცხოვრებ სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენელთა კულტურულ ტრადიციებს და ადგილობრივ სამხარეოებს.

ფესტივალის მნიშვნელობაზე ისაუბრეს ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერმა ირაკლი ლაზარაშვილმა, სახელმწიფო რწმუნებულის პირველმა მოადგილემ დავით ვარდიანიშვილმა.

სამცხე-ჯავახეთის უნივერსიტეტის პროფესორმა, ახალციხის საპატიო მოქალაქემ **მერაბ ბერიძემ** და ქალაქის კოლორიტმა და ამავე დროს საპატიო მოქალაქემ **პაიკ ბალასანიძემ** აქცენტები გააკეთეს საერთოვლად მცხოვრები სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენელთა კეთილმეგობრულ ურთიერთობებზე და თანაცხოვრებაზე, აღინიშნა, რომ ფესტივალის გაშენება მომავალში ტრადიციად იქცევა.

ფესტივალის ფარგლებში ასევე გაიმართა კონცერტი ადგილობრივი ანსამბლების და მუსიკალური ჯგუფების მონაწილეობით, მონაწილეობა მიიღო სპორტული აქტივობები, ხელნაკეთი ნამუშევრების, ხალხური რუნვის ნიმუშებისა და ადგილობრივ მხატვრობის ნაბატების გამოფენები. ასევე, დაგეგმილი იყო ერთიანი ეროვნული გამოფენაზე 100%-იანი სახელმწიფო გრანტის მექანიზმით ახალციხეში სტუდენტების მიერ გახატული მუნიციპალიტეტის მერიისგან ფულადი ჯილდო გადაეცა. მულტიკულტურული ფესტივალი ზეიად მოლოდინს და მისი ბენეფიციარი კონცერტი დასრულდა.

გრძელვადიანი ანაღვივის კეთილმოწყობა

ანდეზიტში სოფლის 2-მეტრ გზაზე დიდი ახალგაზრდა, მონეხრიგა და ქუჩები, ყველა ჩინი და თითოეული ეზოს კარამდე მისასვლელი გზები, რაც წლების განმავლობაში მოსახლეობის დიდი სურვილი იყო. სამცხე-ჯავახეთის უბანზე გაკეთდა ბუტონის სახილავი არხები. სოფლის იერსაც უკეთესობისკენ იცვლება. კომპლექსური სამუშაოების ანაღვივის კომპანია „ბილტორი“, რომელიც მომავალ წლის გაზაფხულში გააგრძელებს სოფლის კეთილმოწყობისთვის ქუჩებისა და ანდეზიტში გზების სრულად კეთილმოწყობა დასრულდება.

რეს დავით ზაალიშვილს, ბორჯომის მერის წარმომადგენელს ბაკურიანის ადმინისტრაციული ერთეულში ქეთევან ლომდარიძეს, ბორჯომის მერიის ინფრასტრუქტურისა და ზედამხედველობის სამსახურს.

კაეაგილიგანთა ინვესტიური კომპანია ვიდეონაკომს

გასახლებები, საკონფერენციო დარბაზი; ურუნალისტების, ექიმის, დევეგატები, ნისი, ბურთის ბიჭების, მსაჯის ოთახები, საშხაპები, ლოფტები და სეული ნერტლები. გადახურება ტრიბუნები და VIP ლოფი. შეიკრება სრულად ადაპტირებული იქნება შპს მერიისათვის.

პროექტი ცენტრალური ბუფეტის და ფინანსებით ხორციელდება. მიმდინარე წელს ბორჯომის მუნიციპალიტეტში 10-მდე მინი სტადიონის რეაბილიტაცია განხორციელდება.

ბორჯომში, ჯემალ ზინციფილის სახელობის ცენტრალური სტადიონის რეაბილიტაცია ინტენსიურ რეჟიმში მიმდინარეობს. პროექტის ფარგლებში განხორციელდება სტადიონის რეკონსტრუქცია-კეთილმოწყობის სამუშაოები, რომელიც სრულად დააკმაყოფილებს უმაღლესი ლიგის სტანდარტებს. რეაბილიტაციის შედეგად მოეწყობა:

ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მერია ღრმა მწუნარებას გამოთქვამს საქართველოს სპორტის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტის

ალექსანდრე ქაჩიანიშვილის გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებს მის ოჯახს, ახლობლებს და სრულად ბაკურიანს.

“საქართველოს საციგაო სპორტის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტი **ალექსანდრე (ალეკ) ქაჩიანიშვილი** გარდაიცვალა.

სსიპ „ბაკურიანის განვითარების სააგენტოს“ სახელით ვუსამძიმრებ ოჯახს, ახლობლებსა და ბაკურიანს ამ დიდ დანაკარგს.”

პაატაჩინა ქაჩიანიშვილი, სსიპ „ბაკურიანის განვითარების სააგენტოს“ თავმჯდომარე.

ფანსალი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა ბორჯომის მუნიციპალიტეტისთვის უმთავრესი პრიორიტეტული მიმართულებაა. შესაბამისად ამ მიმართულებით ინფრასტრუქტურის მოწოდება მომავალად აქტიურად გაგრძელდება.

ბაკურიანის საპირველი კართხვა

ბორჯომში მნიშვნელოვან ტრიუმფურ ტარის საძირკველი აკურთხეს. ჭიათურისა და საჩხერის, ბორჯომისა და ბაკურიანის მიმართულებით დანიშნული ლიტურგიის და **ლქანოზი ლუკასი (რუსაძე)** ინიციატივითა და ხელმძღვანელობით, ლიტურგია მნიშვნელოვან ტრიუმფურ ტარის სახელობის ტაძარში აშენდება. ტაძრის საძირკველის კურთხევას ბორჯომის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე **დავით ზაალიშვილი**, მისი მოადგილეები - **გიორგი შარაძე** და **ნიკოლოზ ქაჩიანი**, მერის მოადგილე **გიორგი ზაალიშვილი** და საკრებულოს დეპუტატები, სასულიერო პირები და ადგილობრივი ესწრებოდნენ.

„მეგაში“, „ქოკო-მეგა 2024“-ის ჯილდოს გლოგეილი

14 ოქტომბერს, სეციფიკაციის დანიშნულად, მცხეთაში გამართულ საქართველოს ხელოვნებისა და კულტურის აკადემიური დაჯილდოების 25-ე საიბულიო ცერემონიაზე, ქვეყნის მთავარი სახელოვნებო ჯილდო „მეგა 2024“-საუკეთესო ქოროგრაფიულ ანსამბლს „მერიის“ გადაეცა. დამსახურებული ჯილდო ანსამბლის ხელმძღვანელს **ნიკო ყვინიშვილს** და მთავარ ქოროგრაფს **სალემა მახშიშვილს** „მეგას“ დამფუძნებლებმა და აღამარებულმა დირექტორმა, ბატონმა **ბესიკ ნაზინიძემ** გადასცა.

ნიკო ყვინიშვილი, ანსამბლ „მერიის“ ხელმძღვანელი - ნამდვილად მოულოდნელი იყო ეს ჯილდო ჩემთვის. მოუხედავად იმისა, რომ ამ ბოლო პერიოდში მნიშვნელოვან ნარმატებებს მიაღწია ანსამბლმა, მივიღეთ საკმაოდ მნიშვნელოვანი პრიზები და ჯილდოები, ქვეყნის საზოგადოებას ხელოვნებო ჯილდომ, „მეგა 2024“-მა მოლოდინს გადააჭარბა. უდიდესი მნიშვნელობა აქვს დაფასებას, როდესაც შენ საქმეს აკეთებ, დაუალავად შრომობ და ამ ყოველივეს ხედავენ, გიფასებენ. ეს ყოველივე კი უფრო მეტ სტიმულს გაძლევს, რადგანაც გინდა, რომ უფრო მეტი გააკეთო, ახალი შექმნა. ზუსტად ეს სტიმული ხელოვნებისადმიანს. სიმაღლე გითბრია, აღნიშნულმა ჯილდომ უფრო მეტი პასუხისმგებლობა დაგვაკისრა და კიდევ მეტი მოტივაცია მოგვცა, არა მარტო მე, არამედ თითოეულ მემბრს, რომ კიდევ მეტი ვიმშრომოთ. 14 ოქტომბერი ოქროს ასობით შევა ჩვენი ანსამბლის ისტორიაში. ამისთვის უდიდესი მადლობა ბატონ ბესიკ ნაზინიძეს და მის გუნდს ჩვენი შრომის დაფასებისთვის.

ალსასეც, დღესაც მჭირს იმის გაცნობიერება, რომ ეს ყველაფერი ჩვენ თავს ხდება, მაგრამ შრომა ხომ ყოველთვის ფასდება. ხმამაღლა ვიტყვი, რომ დედა ნამდვილად იმსახურებს ამ ჯილდოს, რადგანაც ის წარმოშობით რუსთაველიანაა, 90-იანი წლებიდან კი ბორჯომის მომავალი თაობის აღზრდაში არის დაკავებული. ჩემთვის სრულიად მოულოდნელი იყო, რადგანაც ვთვლი, რომ ჯერ მხოლოდ ძალიან მცირედი მაქვს გაკეთებული ცეციისთვის, წლები სჭირდება, რომ შექმნა ქართული და ეს ყოველივე იყოს გამართლებული. აღნიშნული ჯილდო კი ნამდვილად დიდი მოტივაციაა, შექმნა უფრო მეტი და გავზარდო კიდევ ბევრი თაობა, გადაეცემათ ჩემი ოცნება და გამოცდილება. ამ წარმატებაში უდიდეს როლს ასრულებენ ჩვენი ანსამბლის მოცეკვაველები. ამ ორი წლის განმავლობაში მათ შეუძლებელი შეძლეს, ისინი რომ არა, ჩვენ ვერ ვიქნებოდით ის, ვინც დღეს ვართ.

გაზეთი „ბორჯომი“ ულოცავს ანსამბლ „მერიის“ კიდევ ერთ დამსახურებულ ჯილდოს, უამარავ ნარმატების და უსურვებს როგორც ქვეყანაში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ. მოამზად ნაბრ მელიქიძე

სასპორტო სკოლის და გიგლითაქის უნივერსიტეტის პრიორიტეტული პროექტების დასრულება

ბორჯომის სასპორტო სკოლის და ქალაქის ბილითაქის უნივერსიტეტის პრიორიტეტული პროექტების დასრულება და ბორჯომის მუნიციპალიტეტის განვითარების მიზნების სარეაბილიტაციო სამუშაოები 2025 წელს დაიწყება.

პროექტის ფარგლებში, რუსთაველის ქუჩის №107-ში მდებარე შენობის სრული რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაცია განხორციელდება. შენობაში მდებარე იქნება შენობის იერსახე, დამატებით დეკორატიული ელემენტების გამოყენებით.

რეაბილიტაციული შენობაში განთავსდება სასპორტო სკოლა და ბილითაქის უნივერსიტეტის შესაბამისი დარბაზები, შიდა საფარავი სივრცით, ასევე მოეწყობა სამკითხველი დარბაზი, მედიათეკის სივრცე, საკონფერენციო დარბაზი და საოფისო ოთახები.

შეგანგებულ, რომ ბორჯომის მუნიციპალიტეტის განვითარების მიზნების სარეაბილიტაციო სამუშაოები 2025 წელს დაიწყება. სასპორტო სკოლაში 20 სახეობის (14 ზუფილისა და 6 ხაზარის) სასპორტული ნრე ფუნქციონირებს, სადაც 800-მდე ახალგაზრდას

შესაძლებლობა აქვს დაეუფლოს სპორტის სხვადასხვა სახეობებს. სპორტის სახეობების და კულტურულ-განმანათლებლო პროგრამების განვითარება ბორჯომის მუნიციპალიტეტისთვის ერთ-ერთ პრიორიტეტული მიმართულებაა, სწორედ ამიტომ ბორჯომის მუნიციპალიტეტი არაერთ პროგრამას ამორცილებს.

პეტიციონერი ეპისკოპოსი ეკლესიაში

3 ოქტომბერს, მმართველმა პარტიამ მიიღო კანონი „ლტპპ-ს პროპაგანდის აკრძალვისა და არასაორიენტაციო დატვირთვის შესახებ“, კანონს მხარი არ დაუჭირა რადიკალურმა ოპოზიციამ, საქართველოს პრეზიდენტმა, სალომე ზურაბიშვილმა დაოკუპენტს კი ხელი არ მოახერხა. კოლექტიური ნაცემობა და სალომე ზურაბიშვილი დადგა ლტპპ პროპაგანდის მხარეს. ამ ყოველივეს საპასუხოდ კი 7 სექტემბერს პარლამენტის თავმჯდომარემ შალვა პაპუაშვილმა „ქართული ოცნების“ ცენტრალურ ოფისში გამართულ ბრძოლაზე განაცხადა, საპარლამენტო უზრაველობა პრეზიდენტს სალომე ზურაბიშვილის იმპიჩმენტის მოთხოვნით, ხელახალ კონსტიტუციურ წარდგინებას მოახდებს. პაპუაშვილის თქმით, ის საკონსტიტუციო სასამართლოს საპარლამენტო არჩევნებამდე წარდგინდება, როგორც პარლამენტის სპიკერმა აღნიშნა, კონსტიტუციის დარღვევის ფაქტის დადასტურების შემდეგ, „ახალი მხრის პარლამენტი პირველივე სხდომაზე სალომე ზურაბიშვილის ახალაკლბ ასი ხმით, იმპიჩმენტის წესით, თანამდებობიდან გადააყენებს“.

პირველი საკონსტიტუციო წარდგინება სასამართლოში 2023 წლის 14 სექტემბერს შევიდა. სამწუხაროდ, გინდა სიმბოლური ვუწოდოთ და გინდაც არსობოლოდ, საქართველოს პრეზიდენტის გადაყენებას ჩვენთვის, როგორც საქართველოს მოქალაქეებისთვის მართლაც ყურადღებარა იყოს, „გალამქრებულად“ პრეზიდენტის საქციელი, რომელიც თავისი ე.წ. „ეკროპულ ორენტიცაიან“ და „ეკროპულ კურსის“ ასე თანამად და დაუფარავად ლტპპ ვეუფების მიმართ პიზიტიური განხეობით გამოხატეს. ყველამ კარგად ვიცით, რომ იქ, იმ ქვეყანაში, სადაც პრეზიდენტმა თავისი ცხოვრება გაატარა, არაფრად მიაჩნიათ ლტპპ ვეუფების თარეში საზოგადოებრივო თავმჯყერის ადგილებში, სამეუხაროდ, ჩვენ ქვეყანაში კი, რომელიც ლევისმობლის ნილხეველი ქვეყანა გახლავთ, არც ერთმა ქართველმა, ვისაც ვერც კიდე სალი აზროვნების უნარი არ დაუკარგავს, არაფრით არ უნდა დაუფუჭავს პრეზიდენტი იმისა, რომ აქ ერთსქესიანთა ქორნინება ლეგალურად მოხდეს. რამდენიმე დღის წინ ნაცვობი შემხვდა, რომელიც ქუჩაში ადამიანების საუბარს შეესწრო, თურმე, პრეზიდენტის მიერ არ მოხერხდა დოკუმენტზე მსჯელობდნენ, - ვისაც არაფრად მიაჩნია ერთსქესიანთა ქორნინება, აი, ასეთ ადამიანს თავის ოჯახში კაცი დაუფუჭდეს საქორნილო კაბით და ფატიკით. ამაზე მეტი წყველა რაღა გინდათ?

მართლაც სამეუხაროდ, რომ ბევრს ნამდვილი ევროპა აღვირახსნილთა, ერთსქესიანთა ქორნინება და ლტპპ ვეუფების პროპაგანდა ჰგონიათ, თუ არადა, ნამდვილი ევროპელები, განათლებული, ობიექტურად მოაზროვნე და უკიდურესად ოჯახურ ღირებულებებსა და ყველანიორ ფსყეულობებზე აღზრდილი ადამიანები არიან.

პირადად მე მინდა, რომ ერთი რამ ვთქვა, დაე, ვიყო იმ უშვიკრეობის ნაწილი საზოგადოებისა, ვინც არასდროს მიესალმება ჩემ ქვეყანაში ერთსქესიანთა ქორნინებას, ვისთვისაც ოჯახი და ადამიანიორ ფსყეულობები ყოველთვის პირველ ადგილზე იქნება. დაე, ლევისმობულმა დაფაროს ჩემი პატარა სამშობლო!

მომაზნა ნატპ მქლიჩქმ

ბორჯომელთა ხმა

არჩევნებამდე რამდენიმე კვირით ადრე, ბორჯომელი მოქალაქეები ჩვენთან საუბრისას ლად, საჯაროდ აფისერებდნენ თავიანი პოლიტიკურ არჩევნებს და ელექტორული სისტემით დახერხებულ არჩევნებს მიესალმებოდნენ, გვიყვებოდნენ, რომ მათ იმიტრობულ ელექტორულ არჩევნებშიც მიიღეს მონაწილეობა და ახალი ნესები კარგად ათვისდეს.

გამოკითხულთა უმრავლესობა აღნიშნავს, რომ არჩევნებზე აუცილებლად მივა და საკუთარ არჩევნებს დააფისერებდნენ. მოქალაქეებს არჩევნების შესახებ ინფორმაციული სისტემები და ქვეყნის აღმშენებლობის გაგრძელების იმედი აქვს.

მე ყოველთვის სახელმწიფო ინტერესებიდან გამომდინარე ვიღებდი გადაწყვეტილებას, როდესაც არჩევანი უნდა გამეკეთებინა. ყველაზე მეტად მშვიდობის ვუსურვებ საქართველოს. არაჯანსაღი ურთიერთობები ყველა სფეროში წარსულში უნდა დადგეთ. მშვიდობიანი გზის კარგე მომავალი მუშაობდა. იმედი ვიტოვებ, რომ ასე გაგრძელდება 26 ოქტომბრის შემდეგაც, - გვითხრა დ. ბალხაძემ.

დამაბნეველია დამოკიდებულება, ხელისუფლების წარმომადგენლებს ვუსწავს, და ვფიქრობ, ისინი ამბობენ, რომ მხოლოდ მშვიდობით, ღირსებით, კეთილდღეობით გზა ვეროპისკენი, აქეთ ვუსმენ ოპოზიციური განხეობით განხეველებულ ბორჯომელებს და გზას ვეროპისკენ მიიხევენ სწორ ხედვად. მგონია, ერთმანეთს ემთხვევა მთავრობისა და ოპოზიციის ხედვა. არ მოხონს ეს დამოკიდებულება, მგონია, დავეციბინან. გზა ვეროპისკენ, კი ბატონო, მაგრამ ქართული გზა ვიპოვოთ, ქართულად ვიფიქროთ და ქართულად ვიპოვოთ, ჩემი არჩევანი ეს იქნება. ვერ არ ვიცი, ნავალ თუ არა არჩევნებზე, - გვიასუხა ბატონმა მ. ხაჩიძემ.

ჩემი არჩევანია ოლიას გზა ვეროპული არჩევანით! 2024 წლის არჩევნებზე საქართველოს მომავლისთვის მნიშვნელოვან არჩევანი გაკეთდება. რუსული გავლენების შემცირება და დასავლური გზით სიარული მიმართვა სწორ ხედვად. გაეცნონ ჩვენი პარტიის პროგრამას და შემოხაზონ „ლელო“ - ძლიერი საქართველო N9“, რათა ქვეყანა დადგეს რეალურ დასავლურ კურსზე. ჩვენი საარჩევნო პროგრამა საზოგადოების კეთილდღეობაზე გადის.

პირველ რიგში ახგარიშდებულნი ხარ ამომრჩეველთა. მიმართა, რომ დევტრალიზებული უნდა იყოს თვითმმართველობა ცენტრისგან. 2014 წლიდან

ვარ პოლიტიკაში. ხელისუფლება არ უნდა იყოს საკუთარ ინტერესებზე მოგებული, უნდა ზრუნავდეს და ფიქრობდეს მხოლოდ და მხოლოდ ხალხზე, ამბობს საუბრისას ბატონი მირიან, ოპოზიციური ორგანიზაციის „ლელოს“ შტაბის ხელმძღვანელი ბორჯომში.

ჩემს არჩევანს პირდაპირ გეტყვით არაფერი მაქვს. არჩევანს „ქართული ოცნებაზე“ ვაკეთებ და არჩევნებზე მივუთითებ 41 ნომერს. მინდა, ვიცხოვრო ისეთ საქართველოში, სადაც სტაბილურობისა და კეთილდღეობის განცდა შექნება, და სადაც მშვიდობიან ცხოვრებენ ჩვენი შვილები. „ქართული ოცნების“ მხარდაჭერა ნინვანა - მშვიდობისა თვითი ქვეყნის მასშტაბით. მგონია, ამ გადაწყვეტილებას მიიღებს საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა, - აღნიშნა

ა. გელაშვილი.

არჩევნებზე საარჩევნო ყუთთან ყველა მოქალაქე უნდა მივიდეს, არ აქვს მნიშვნელობა ვისი მხარდამეყრია. რა პოზიციას ინიარებს და რომელი ხედვის წინააღმდეგაა. ჩვენს საზოგადოებაში უნდა დამკვიდრდეს საარჩევნო კულტურა, სადაც ერთმანეთის ნენვა-გლეჯვის, მუტრაცხეყოფილი სიტყვებისა და ზიზის გამომხატვის გარეშე გაკეთდება არჩევანი. დაახ. ხედვებს საზოგადოებაში იცვლება და სწორ მხარეს აკეთებენ არჩევანს, ეს მათი როგორც ობიექტური ასევე სუბიექტური განსაზრვებაა.

იხა იანაპარაშვილი

პირდაპირი რეპორაჟი

საშობლოში დაბრუნებული ემიგრანტები

ჩხებიძე, გურამ ბათიაშვილმა, ერეკლე სალიანმა, მათა გელაშვილმა, ემიგრანტების მხარში მდგომმა - მანანა დუმბაძემ.

სალამოს თენგიზ გაბაიძე მწველია ამგვარი სიტუაციების ხელშეწყობით: კობა ბერიძე, გოცა ბაზუნაშვილი - კიდევ ერთხელ წარმოინდნენ ერთ-ერთი სასუკეთესო მაგალითად. სასურველია ამგვარი სხეობის ახალგაზრდობა ყველა გოქავში ჩვენს ერისთვის! გაი მომიაშვილი კი ის ებრაელია, რომელმაც უკუდავი ოდა მიუქმდნა საქართველო: „რას არის სული ქართული, ნეტა ვინ ახსნის ამას!“

მარინა გელაშვილი: „ქართული ხელოვნების ცენტრი ისრაელში“ ამჯერად შედგა ერთი ისტორიული დღე! ყველას დიდი მადლობა, ვინც დაესწრო და გაულის გულში გაატარა ორი ერის უწყვეტი კავშირი. ღონისძიების დასასრულს, ჩემს ხელში და გულში გამიზრდილმა ქართველმა, სალომე ცინდელიანმა, საკუთარ მოცეკვავე გოგონებთან ერთად სპეციალურად საღამოსთვის საინტერესო ქორეოგრაფიული ნომერი გვისახსოვრა. მად მუსიკას ჩემს მიერ ნაკითხული ქეთევან მაღალაძის ანდერძი გააკლავა. ეს ტექსტი დიდი თითარ ჩხებიძის პიესიდანაა, ნამების ევარცხლბეკზე შედგარი დედოფალი 400 წლის წინ რომ მოუწოდებდა ერს: „წუღამცირდებით, წუღამცირდებით! იყავთ ამაყნი! წუღამცირდებით სატანასა, გამჩენსა ჩვენსა!“ ანდერძი დღესაც აქტუალობას არ კარგავს და მადლობა, ახალგაზრდებით სასვე დარბაზისთვის!

მასალა მოგვანდა მონიკა ჭანტარია

სალომე ცინდელიანი, გიორგი სესიაშვილი და ნუკრი გოგორიასიანის დამსახურება გახლავთ; მათ უჩვენებს საუკეთესო მაგალითი, როგორ არ უნდა მივატოვოთ ემიგრანტები და მათთან ერთად გავითავსოთ წარმომავლის სისხარული წილი წინაპრებთან. გავსინდა ცნობილი სახელი და გვარი, როგორც პატრიოტისა - მარინა გელაშვილი. მისი ემიგრანტული ამაგი უშურველად შეაფასეს საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანმა პიროვნებებმა: როსტომ

„მგლისა და კრავის“

ქართულ-ევროპული-ამერიკული არაკი

გამოილიძემ ქართველთა, გამოილიძე თვალთ, ქარქაში დაგანგებია ხალხობურის ხმით. მტერი ცოცხალი გყოლია, შენ რომ გვქონა მკვდარი და დღესაც ისევ ბობოქრობს მისი ჯიშა და გვარით. მტერი მტერი ყოველთვის, არა ცვლის დრო და სწობი, მასთან არასდროს არც ძმობა, არც სამშვიდობო ხავიო. გულზე ესობა ეკლვება შენი მინა და წყალი და მერამდენედ ჩამოგვრა გადამთილმა მკლავით. არ მოწონი შენი კაცობა, ეკლვება და ვეჯირო. სურს ნაგიშლონი პასპორტში ერეოვნება და ვეჯირო. ქართული ადამ-ნესები, იმათთვის ცუდი არიო. უნდა რომ დავიკავშირონ, კაცს კაცი ყავდეს ქმარიო, რომ ჩვენს ტარებში არ რეკდეს გუბათზე ქრისტეს ვეჯირო, რომ ანათებდეს წყვილადსა, საბოლის მავრად კვარიო. მინდა გახსოვდეს იგავი რუხი მგელი და კრავისო, ქვემოდა რომ აუშლერია მგელს კრავება მალა წყალიო. მგელი ხომ ბრძანებულია, მისია მია და ბარიო, კრავისთვის მისი ნათუქაში, მუდამ კანონი არიო. თუმც მგელმა იცის მტყუანი ყოველთვის თვითონ არიო, მაგრამ პატარის დაწვევა მისთვის ხომ „კობი“ არიო. ეს მართლაც იგავი კი არა, ნაღვი სიმართლე არიოს, რაც შენს თავს ხდება ქართველი, არის დიდ „შუას“ ბრალიო. მტერი საშიში სულ არის, გინდაც რომ იყოს მკვდარიო, თანაც თუ შენმა მოძმემაც იმას აუბა მხარიო, მოდა, ერის გეტყვი ქართველი, ყველაფერს აქვს ზღვარიო, შენი მრჩვეული გახსოვდეს, ქვეყნად სხვა არიონ არიოს. ისიც გახსოვდეს, შენი მსა მხოლოდ ქართველი არიოს, გულზე ის დავფარება, როგორც ვურჩაბის ფარიო, სხვებისთვის მუხი ჭრიო კი, ვით ღებეს ჩხერი არიო. სხვადა, ისევ მას მიუხედავ, მხრებზე მიადე მხარიო და მოცა ერთად ვიქნებით, როგორც დავითის ვეჯირო, ჩვენი მორჩივი გახსოვდეთ, ქვეყნად არავი არიოს!

„პა-მი-ჩი“

დასვენებლსა და მხი კულტურა პარტიას

გაიუმჯავროს დასვენებელი სააპარტოვო კავშირი

სუფთა პარტი და ანკარა წყაროები, მზის სხივები, მსუბუქი სიო და დღის ნაწი, ფრინველია გარშემო და მოზონებელი ზღაპრი, მარადმწვანე ნაძვები - ეს ყველაფერი შეიძლება ერთ დღეს სანატრიად გავიხსენო...

ბუნების და ქალაქების სისუფთავის დასაცავად არის და იქნება უპირველესი პრობლემა დედამიწაზე, რადგან ჯანსაღი გარემოს გადარევი ადარც პოლიტიკის ექნება აზრი და ადარც კულტურას, ადამიანი სიცოცხლის გაქრობის საშიშროების პირისპირ დარჩება...

ფაქტია, სამყარო ჩვენს გარშემო საოცრად შეიცვალა; ბაღებისა და სუკურების ნაცვალად ყველაფერი ატფლავდა. ბუნების ნილიდან ადამიანი მრავალსართულიანი შენობების ტყვეობაში აღმოჩნდა; ქმიორი წარმოების ნარჩენები პირდაპირ მდინარეებში ჩაედინება... პოლიეთიქის პარკები რაიმის ჩვენი ყოველი ხისა და ბუჩქის მუხმები მოსარათია... ადამიანები დაუნდობლად ჩნებენ ჩანაფიგებს - ზოგს მშენებლობის გამო, ზოგს იმიტომ, რომ გადაამტყორა და თუნდაც ქალაქები მოამარაგონ საზოგადოება. ადგილი რატომღაც გვიკვირს, რატომ ადარ არის ადამიანი დღეს ისეთი ჯანმრთელი, როგორც თუნდაც გასულ საუკუნეში იყო... როგორა იქნება?!

და ამ ყველაფერს კიდევ ჩვენი თუ ტურისტულ-დასვენებლის მიერ გაუფრთხილებლობა ქალაქისგან, რასაც ქუჩების დანაგვიანებაც ემატება.

მინდა, გულსტკიოლი და აღმფრთვება გამოვთვა ყოვლად მიმბურ, უსულოდური, უმარალო და უთიოყო ადამიანების მიმართ. ისინი მოედინებიან სხვადასხვა ქვეყნებიდან; ყველა ასე ერთნაირი როგორაა?! ერთი ადამიანი მაინც რომ შემეხვედრდა კულტურული და ინტელექტუალი ან ხნის მანძილზე, კიდევ ზოო. ან თუ შეხვდა, იმ ერთზეც დაეპირა უსულოდობა... უსულო მარტო ჩნებთან მოდანი ასეთი უსულოდობა ადამიანები?! არ ვიცი, მართლა ვერ ვხევდები... თითქმის ცალკე ბარაკში ცხოვრობს ეს ხალხი და იქიდან მოედინებიან ჩვენებს და ამაღ მარტო მე როდი ვამჩნევ, კვირა სასტუმროებში მომხვედრ ყველა ადამიანი დამიანობისა სამშობლო რუსულით...

ერთი შეხედვით შეხედდა და... ადამიანის ფორმა აქვთ - კიდურები, ტანი, თავი, სახე... მაგრამ ადამიანი არაა, თორემ ადამიანი რომ იყოს, ცხოველისაგან განსხვავებით მორალი და ზნეობა ხომ

ეწებოდა?!... ამითი ვაზო, უეჭველი, გაურკვეველი წინაპრის დნმ-ს გარშემო, თორემ ასე რანაირად?!... როგორ ღირებოდა იქვეყნად, როგორ სამიწადა ტრევერზ ნომრებს, როგორ იქვეყნად სხადილოში, ყველაფერს მუცელში იყრიან და მარე ტუალეტში გარბიან, იქიდან გამოდიან და ჩარეცხვა არ იცინა... ინერნეცებთან ყველაფერი (ისეთ ადგილებზე, გოგონებში), პაერის მოზამლევა, ბოყინი და ზვიგინი... ფხვებზე კილიათ სხვა ადამიანი, გვერდით მდგომი...

„ურდულია - როცა ადამიანი ვაზრდულია და არა აღზრდული, როცა ალურდულია აძლევის უფლებას აკეთის ის, რაც მოსურვება და არ გაუწიოს ანგარიში იმას, რომ სხვა ადამიანი დგას გვერდით და ხედვას მის საქციელს, რადგან ურდულს მუშაობა გაუფრთხილოვს ყველა და ყველაფერი... და, რადგან ურდულობის საიამეც გამოხვეულია არასრულყოფილების კომპლექსით, ამიტომ რაც არ უნდა უჩიროს ურდულს, ვერ შეცვლი, ხოლო ლანდღა რომ დაუნერ, მაშინ ურდულობა გახდება „იწიათი“. ურდულობიანი ადამიანი არც ქუჩას ანაგვიანებს, არც იფურთხება და არც ქალს ექვევა უპატივეცემულად.

თან სულ უპატივყოფილები არიან, გედღეგულებიან, - ჩვენი ტამბ პურს... დღემსტარულს ვერ ავებინებ, ასეთი გაუგებრებიც როგორ არიან, ღმერთო! და ისეთ ახსურდულს და მტერობას დააბერტყვებენ, გაგვიცნოს, თუ იტრო, ვერ გაიგებ. უღემსტარული უხსნი ათასჯერ და კიდევ გვიტყობიან ათასმეორედ.

უსიოცხილოები და უსაზრდაო ყოვლად! თანამშრომელს ვეძიებ იმ დღეს ჰამამში და გაგვიკვირ, სრულად დედმიმობილები დატანტალებდნენ, კიდევ კარგი იმ ორთქლში სათავალ დამეორთქლა და ხედვა გაქრდა, თორემ გულიც წამივლიდა. ჩემი ბრუციანობის სათავალ „სიკეთები“ გამომადგა. სახსელი ჩვენი გოგონი, რას უყურებენ და უმლებენ ყოველ დღე... რომ დავივირე, - ვგ რა არის, ამხელა ქალბები საკუთარ მებლებს მინამეც (ვათივმილოც რომ იყოს) ვერგ სხედანი პროცედურებზე, მიორდება საეროდ არ აქვით.

მოკლედ, გალდებს უსურველს სასტუმროს ყველა თანამშრომელს, მე კი, რადგან წველა არ მესწრება, სულ „დარდებულა თქვენ“-ს ვიძიხ „ჯანდაბა თქვენ“-ის მაგიერად...

ნანა კაკლიაშვილი.

ბოლო წლები აქტიურად განიხილება საქართველოს რუსის დამახინჯების ვაჭრები, რომელზეც ჩამოჭრილია ჩვენი დეკარული აფხაზეთისა და სამაზალოს ტერიტორიები. გარკვეულ ობიექტებში არსებული ამ რუკების შესახებ გამოქვადებული ინფორმაციული ომზე, მოქალაქების მხრიდან საშინელი აგრესია გამოვიდა. ძირითადად ამ ობიექტების მფლობელები რუსული კომპანიების ინტერესების გამტარებლები არიან და სწორედ აფხაზეთის დაცემის დღეს, „ინფორმალურ კვებამ“ გამოაქვეყნა რეკლამა, სადაც ნათლად ჩანს საქართველოს რუსის კონტრულზე განთავსებული ქართული და უცხოური ტრადიციული კერძები, სადაც პიკით დაფართულია ჩვენი აფხაზეთი, ხოლო ხნიკელი სამაზალო.

ასე მოგვითხროს რუსული ინტერესების გამტარებლები კომპანია საქართველოში ჩვენივე ყველაზე მტკივნეული და მიძიდ დღე. მე აფხაზეთი არ მინახავს, არც სამაზალო, მაგრამ საკუთარი ქვეყნისა და დევნილნი საკუთარ სამშობლოში დღესაც იმდენად დიდი ემოციით გადმოგვცემენ მათ ქუჩებსა და სახლების ეზოებში გატარებულ ემოციებს, ისე საუბრობენ მაგნოლიაზე, რომ დაიხ, იქ, აფხაზეთში მიწა, ვნახო მაგნოლია. დღეს, მათ მძედულ ჩემს ოცნებადაც ექციათ ვნახო აფხაზეთი და მისი სადაპირის ფეთხრა - გამაზრება.

აღნიშნულმა გარკვეულმა ფორმამ, რომელსაც სტატისა ურთავ თან, ისეთი უარყოფითი უკუკავშირი გამოიწვია, რომ დაფინანსებული პოსტი, რომელიც რეკლამას გულისხმობდა საქართველოს შეკვეცილი რუკით, მალევე გაქრა გვერდიდან.

უამრავი მომხმარებელი ჰყავს აბოჯავისა, სადაც მიზანმიმართული აგვილით დაამახინჯეს საქართველოს რუკა. სამხრეთში, ასეც რომ ვებრძვიან, იხილოთ მაციული ომით, დამახინჯებული ისტორიით, ჩამოფეცული-ჩამოჭრილი რუკით, მაგთულებლად, მუქარით. მაგრამ ჩვენ, ჩვენი ხმით, იტყულებული ვაგაბდით, ამჯერად უკან დახებით მჭირედ და გვერდიდან ნაწეალო მათივე გამოქვეყნებული სამარტორო რეკლამა სიულელია და შურის გამაღვივებლის წინააღმდეგ მიმართული რუსული პოლიტიკის გამტარებელი არსნორი ინფორმაცია, მაგრამ ათასობით მომხმარებელმა ეს სიმახინჯე ნახა, რომელსაც არავითარი გამაბრუნება არ აქვს. კი ბატონო, ნაიძადა და მომხმარებლები ახლა უკვე ვეღარ ხედვენ, მაგრამ წამლად რამდენად ნახა, რამდენი ნაბეჭდა გონებაში, ჩვენი ამჯერად რუკადანაც კი ჩამოჭრილი აფხაზეთი და სამაზალო.

ყველა ერთნაირად უარყოფითი დამოკიდებულებით აღმფრთვითა, (დიპლომატიურ ენას მოვივებოდა), სიუპულილსა და გარკვეულობის კორინტულიც დაყავი.

ასეთი ფორმით გვილოცავენ ერთმანეთზე მეზობლები და ახლა უსისხლოდ, ინფორმაციული ომში გვიხვევენ.

ისტორიას ვერ დაამახინჯებენ. ეს ემოცია თაობებს გაკვება, რომ ისევ წახონ დღის-კურია, რომ ისევ მოვეფრონ მაგნოლეს, რომ ახსოვდით, რომ აფხაზეთი და სამაზალო საქართველო!

გალანის ნანგრეების გვერდით გამოვიდა და იქვე რამდენიმე მეტრი, მიწორზე შევაშინე, ბრტყელი, პირქვე დამხოზილი ქვა, გადმოვბარუნე და რას ვხედავ, ზედ ჯვარია და კამოსასული, ავიღე, ვაგნმინდ და ეკლესიის კარიბტქსთან მივიტანე. ზომით ალბან დაახლოებით მეტრნახევარი ნახევარ მეტრზე იქნებოდა. მუხლი-მოყრით ვეამბორო და წამოვიდე გოგონებულ და დაფიქრებულ. ნუთუ აქ, ჩემებზე არავინ შეაშინია ეს ქვა, მასზე გამოსასული ჯვრით, ან რატომ იყო პირქვე დადებული? - საკვირველია და ალბათ განგებამ მიკარნახა, რომ მე ავსულიყავი, გადამბრუნებინა და ეკლესიის კედლიდან მიმტანა. და ასე დაფიქრებულმა, ვერც კი შევაშინე, რომ კარგა გვარინად დალაშქრებოდა. მაგრამ თქვენ წარმოგიგონებთ, მე ისე გადმოვიარე ორი მოატყანი, ვინორ ბლიკით და ისე გადმოვიდე მინარზე და მოვიდე სახლში, რომ ერთი ნუთითაც არ მიტრუნია მომ, ან რაიმე განცხდა, პირიქით, შოგიდოდი რა-ღაცა უხილავი ძალის შემწეობით, რომელიც მიმობდა ნინ და გზას მიჩვენებდა. რა იყო ეს? - ღვთის ძალა, დაილოცოს მისი სახელი.

იხა იანვარაშვილი

ხიოცლით ჩვენი საგოგოს ისტორია აგომავალი მზის სიოლა

ბორჯომი XIX საუკუნის 20-იან წლებშიდღე თორის ხეობად იწოდებოდა. თორი XII საუკუნებამდე მეტად სტრატეგიული ადგილის იკავებდა, თორი იყო სამარხეთ საქართველოს ადმინისტრაციული და კულტურული ცენტრი. თავისი მდებარეობით ეს იყო მზარე, ქართლისა და სამცხის შემარე-თეებილი. აქ აგებული ძლიერი ციხე-სიმაგრეები და კოშკები დიდ როლს ასრულებდნენ მტერიდან განდგურებაში, თორელები დიდ როლს თამაშობდნენ თავდაცვითი საქმეში, ისინი მოწინავე რაზმებს შეადგენდნენ და გმირულად იბრძოდნენ. თორიდან გამომდინარე თვალსაჩინო მოღვაწეები, სარდლები, პოეტები, თორი თანამედროვე ბორჯომის რაიონის ტერიტორიაა, რა თქმა უნდა, ბორჯომის ხეობაში უპირანია იყოს დასახლება სახელმწიფოთი „თორი“, რადგან ის დღეს თითქმის უსცარიელია, თუ არ ჩავთვლით რამდენიმე ეთნოზისტ მოსახლეს, რომლებმაც დიდი რისკის შედეგად გაბედეს აქ დასახლებულიყვნენ.

1944 წელს მესხეთიდან თურქების გადასახლება გამოიწვია განსახლების სისტემის მოწინავეება ანუ გადასახლებულ თურქთა ადგილებში, ძირითადად ასპინძის, ადგილების, ახალციხის რაიონებში-ჩაოსახლეს მთიანი იმერეთის და ბორჯომის, სოფელ თორის მოსახლეობა.

1991 წელს სოფელ თორიდან გადასახლებულია მთიანობებზე ცველ ნასახლარზე დასახლები-სა და სოფელი თორის ადგილების სურვილი გაურწნადა, მიმართეს გადმოგებას, სადაც დიდ წინააღმდეგობას ნანადგნენ.

მე ოპტიმისტურად განეცხევა და მხარში ამოვიდექი თორელებს - ამბობს მარიკა გულაშვილი, არქიტექტორი-ქალაქმშენებელი, დასასრული. დასაწყისი იხ. გავიტი „ბორჯომი“ №38-39, 2024 წელი.

საქართველოს არქიტექტურითა და ურბანისტკა კავშირის წევრი, ბორჯომის მცვიდრი. ვინაიდან მიმანია, რომ ყოფილ თორის ხეობაში უპირანია, იყოს სოფელი თორი - ისტორიული ადგილი საქართველოს ისტორიაში.

სწორედ ამ თხოვნით შემოვიდა ბორჯომის გამგებობის სხდომაზე ყოფილი თორის მცვიდრები ვედაგოგი, ილია არქიშვილი.

პირველი, რაც გვაკეთებ, „შეყვართ“ ცენტრალური პრესა-ტელევიზია, მოვივივით ცენტრალური ტელევიზიიდან საქართველოს რადიო-ტელევიზიული ჟურნალისტიკაში ჩიტაბა, ჩვენი და რაიონის მკვიდრი ტელერეჟისორი ვანო გულაშვილი და სამარეო ჟურნალისტი ვლადიმერ ხურციძე. ბაკურ ხანსელმა მეტყველებს ორბიანის მანქანა ვაგანიოვს და მეზღურად ბორჯომელი გვარდიელი ვარის-კაკეტი გამოგვაყოფეს. ავიდით სოფლის ყოფილ ტერიტორიაზე. ტელეტურისა და ვახეთისათვის გაკეთდა გადაცემა-განაცხადი, რომ მალე სოფელი თორი აღდგებოდა. „თორშიდეს თორი თორელი“- ამ სათაურით ეს გადაცემა სამჯერ გავიდა ეთერში, და აი, 1997 წლიდან, თორელების სახელურის ჩადგმას მუდგნენ. სოფლის სტატუსი კი 2001 წელს მიენიჭა.

და სწორედ ამ ისტორიულ სოფელ თორთანა დაკავშირებული ჩემი ბავშვობის მოგონებები, რაზუდვ ახლა ვიამბობი. თორის მდებარეობაში უამრავი ნანგრე-ეგება, როგორც საცხოვრისები, ისე ეკლესიები. როგორც სერგი მაკალათია აღნიშნავს, ამ ტერიტორიაზე, 30-მდე სოფელში, თითქმის ყველაფერი ყოფილა პატარ-პატარა ეკლესიები, რომლებიც მეც მინახავს ჩემი ბავშვობის პერიოდში, როდესაც დედის მშობლებთან ერთად ვცხოვრობდი და სოფლის ბავშვებთან ერთად ზაფხულშით სპირენის ვნეყმსავდი. ამ დროს ჩვენ გვიხდებოდა ტყეებსა თუ მინდვრებში სიარული და ვანყმ-

ბოლოდ შენობებსა და ეკლესიის პარტი-პატარა ნანგრევებს, რომლებიც მიმოფანტულია მთელს მის ტერიტორიაზე, ხოლო მათ შორის გადიორჩევა ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ეკლესია, რომელიც „ნადარ-დაზვიის“ სახელითა ცნობილი. დიდმდე შემორჩენილია ოთხივე კედელი, საკმაოდ მაღალი, თავისი კეპდებით, ოღონდ ჭერჩამოძლილი, ხოლო ეკვდრის თავზე, რომელიც ადამისაგელი მზარესა მოქვეული, მრავალადა ვადახეცული და შემორჩენილი, რომელიც ერთნახევარი მეტრი იქნება, ოთხკუთხაა. ეს ქვა ისეა შერუჯული და ვასაშული ჩამონაცვლებით დამწარანი საწილისგან, რომ კუთხეები არც ეტყობა.

ეკვდრები მომცრო თახჩებია ჩატანებული, ოთხივე კედელზე, არსად სარკმელი არაა, ეროდერთი კარები აქვს სამხრეთ მხარეზე დატანებული. ეკლესია საკმაოდ დიდი და მაღალია, გათლილ ქვით ნაგები, სიგრძით ორმოცდაათი და ასე ოცდაათი მეტრის სიგანაა. ავანითარი ფრესკა ან წარწერა არა აქვს, ან იყო და წაწლილია. ეკლესიის ეტყობა გაღვანებულ ჰქონია, რაც ეგრემეტებადა შემორჩენილი. ფართო მოედანი აქვს მინდვრის სახით, ხოლო აღმოსავლეთ მხარეს დიდი ფრილო კლდე და ხევი, სადაც მინდარე ჩადენებდა. ეკლესია მისგან ორმოციოდ მეტრითაა დაცილებული. იქვე დიდ მოსახლეთ კედელზე მიშენებული აქვს პატარა ნაშენი, ის უფრო საბაქსრა გავს, შიგნით ეს ადამიანის

ძლებია მიმოფანტული. ეს სამარ-ბი (ეკვდერი), ეკლესიის მსახურის უნდა ყოფილიყო.

ეკლესიის ცოტა მოშორებით წყარო ჩამოდის, რომლითაც ალბათ ღვთის მსახურები სარგებლობდნენ, რადგან წყაროს ნაპირზე კარგად ტყვობა ქვის საცხურები. იმ ადგილას, სადაც ეს წყარო უერთდება პატარა მდინარეს, მთიდან წამოსულს, მარჯვენა ნაპირზე, მთელს სიგრძეზე მტრტყლი გათლილი ქვებით ერთმანეთზე გადაბმული და მჭიდროდ ჩასმული, რომლებსაც მართლაც ღარის ფორმა აქვს.

ეკლესიის მიმდებარე ტერიტორიაზე კი ნანგრევი, დიდი ქვის შენობებია, იქვე არის პატარა შენობა. მთელს ამ ტერიტორიაზე ერთადერთი სახლი, ურავანია. ალბათ ამიტომ ამ ტერიტორიას „ნადარნაზვი“ ეწოდება. ეკლესიის მის სახელს ატარებს, ხალხისაგან შერქვეული. საერთოდ ისტორიაში არაა ცნობილი რომელ საუკუნეშია აშენებული ეს ეკლესია, მაგრამ თორი, სოფელი და მისი ადგილმდებარეობა, რომელიც ორი ასასი პეტტარზეა გადაჭიმული, მისი არაჩვეულებრივი ტერიტორიებით, მინდვრებით, ტყითა და წყაროებით, ილია, დაილოცოს მისი სახელი.

ერთი ასეთი შემთხვევაა მოხდა ჩემს ცხოვრებაში, თორის ეკლესიაში ხშირად ვადგიობდი, მიხებოდა მის ტერიტორიაზე ყოფნა და ეკლესიაში შესვლა. მაგრამ ერთი პერიოდი დედანას ადარ ავსულებარ; ჯარმოვოლი, შემდეგ სტუდენტობის პერიოდში ვეღარ ვიცივდი. ერთ შემწვერი ზაფხულს, სოფელში მომხვედრითარ აზრდებულ ჩასულს, უხილავმა ძალამ მიპოულა იმ ეკლესიაში ავსება.

არადა ჩემ სოფლიდან თორამდე, სადაც ეს ეკლესიაა, ათი კილომეტრი მიინცა, ხეგები, მდინარე, მთა, ტყე უნდა გაიართო, რომ იქ მოხვედე. შევიარადი მამარქმის ნაქონი ძველი თოფით, ხანჯლით, ასანთით, სანთლებით და ნავალი იმ ეკლესიისაკენ. მივიდი, იარადი შევიხსენი და ისე შევიდე ეკლესიაში. დაფანთე სანთლები, ვილოცე და გამოვიდე. ავიდე იარადი,

შენ რომ არ იყო (ჩანახაობი)

ჩემს ოცნებას შენი ცოდნა და გამოცდილება უნათებდა გზას... და ვინ იცის, სად გავერჩე ცხოვრებას და ფონი ვერც შევიძინე, შენ რომ არ მყოფდი... შეიძლება ხელში მეველი ჩემი სიცოცხლის მანძილზე, შენ რომ მაში არ მოგვცა.

მასწავლებელი... არ ვიცი, როგორ შემეძრო თეთრი ქალაქი ქართული ასოებით და შენ შემხატავდი ანბანს. ხელი მიკანკალვდა... გაჭირვებით, მაგრამ მაინც ვახერხებდი ასოების გამოყენებას. შენ ჩემს გვერდით იდეტი, მარჯვენა ხელით ჩემს პანანის ბაგეშურ თითებს ეხებოდი და ხელ-ნელა გამოდიდი ასოები ა... ხ... და მე უსაზღვროდ მიხაროდა.

ნელ-ნელა ვაცლი ხის ტლტებს შემოგფობის ნახ ფოთლებს... მოდიხს სუსხი ზამთრისა, მაგრამ ვერ მაშინებს სიცოცხე, რადგან შენს ოცნებებთან ვეგობრობ...

დიდხანს ვფიქრობდი შენს ნებისყოფაზე. შენს გრძობებზე, შენ ერთი იყავი, ჩვენი მრავალი... მიკვირდა, როგორ უნდა შეგძლებოდა, ყველა ჩვენ-განისთვის სიყვარულის, სიბოძის, ცოდნის მუქის შემოფრეველა...

ვერ გადასერავდები ხომალდები უკიდვარ ხეჯას, ვერ გამსჭვალავდა ცის ტანვარსკვლავი ხომალდი, მრავალი ჩარხი გაჩურჩხებოდა ქვეყნად - შენ რომ არ ყოფილიყავი მასწავლებელი - მომიგონებდი... შენ მარჯვენა ხელით, ქართლისა, არ იქნებოდა ხელშეუხებელი და ფსადაუდებელი ხელოვნების ნიმუშები... ჩაკვდებოდა ყოველივე შენ რომ არ მყოფიდი... შენ მარჯვენად გზას მინათობდი და შეუხებოდი - მომიგონებდი... გიგონებ, ათასჯერ გიგონებ და ახლაც შენი დარჩენა აღრგობს ჩემს სულს...

რა ავაფრენდა ჩიტო, ფრთები რომ არა... რა ავაძალავდა ადამიანს, მასწავლებელი რომ არა... მინდა მოვიარო ველ-მინდვრები, ოქტომბრის ნახი და შეცივებული ყვავილები მოვიკრიფო და თქვენი მოგიძღვინა, ძვირფასო მოძღვარ-აღმწე-დლებო, ვიცი, თქვენი თვალის უბეჭები დიდხანს იკავებს მზის ცქლექს და ალურისანი სხვი, დიდხანს საუხეჯისათვის დარჩება გონებაში თქვენი სამართლიანი რჩევები... დიდხანს გემსახურებთ ალბათ ჩვენი გაცი-ბული, ბავშვური თვალბეჭი...

დიდხანს იცოცხლები მასწავლებელო... იცოცხლები, სანამ მზის მუქი ჩაქრებოდეს, თქვენი ცოდნასათვის მარადიული.

ირინა ქაქხიძე

გული, გულის მკურნალი

როგორც არ უნდა ვიყუთ მედგარები ძლიერების - უღელვლები მძლეობები, მოგვიდა დრო, შეგვეცვლება ელფერი, თვალბეჭი დაგვწვავს მთხარების ცრემლები, მიუხეცვლები, სულ მთლად დავეუბნურდები, სიყმნავილეს ვეღარ დავუბრუნებდები, უნებურად ნავგვრთმევა ხალისი, შუა ზამთრად გადგვექცევა მასის. მოგვწყინდება სიცოცხლეც და ცხოვრებაც; სუველაფრის უქონლობაც-ქონებაც; ავაერევა თავი, ტვინი, გონება, გაგვამწარებს ყოველგვარი პრობლემა. უნებურად დაგვეწყება ბოძეები, მოსვენებას არ მოგვცემენ ცოდვები, ნუთისოფლის ცოდვებისა ბუნებში, ვართ ვით ჩიტი საბუნდარში.

დღესხვალობით ყველა ავიკრიფებით, ხეხილივით სულ მთლად გავიკრიფებით, ჩვენ გავალი და სხველი მოვლენ ვარდნარსა, ამ ქვეყანას ჩვენს დროებით ბუნარსა. როგორც გინდა იცოცხლე და იცხოვრე, სინძარია მაინც ჩვენი სიცოცხლე, ვერ ნაუვალით გარდაუვალი სიკვდილსა, ვით საფქავი დასაფქავად ნისქვილსა. ცოდვიმოვლებს სხვა რაღა დაგვჩინია, თუ რამე გვაქვს, არც ის არის ჩვენია, როგორც მოველი-მოველივით ჩვენ ყანას, ისეც გავალი, მოვცილდებით ქვეყანას. მანამდე ვცოცხლობთ ვიცხოვროთ ძმურად, მეგობრულად, ადამიანურად, ყველგან ვფოსით სიკეთე და სიკარგე, გზად და ხილად ნავიმძვაროდ სინძალე. ყირში, ლხინში ვიყუთ პატივიცემლები, ერთმანეთის მუდამ თაყვანისმცემლები, გული, გულის მკურნალთა ვიცოდეთ, რა ცეცხლითაც როგორც არ უნდა ვინოდეთ.

გურამ ქანჭქიანი-ჩხანიაძე.
საქართველოს უფროსი სპეციალისტა შემოქმედებითი კავშირის წევრი.

მსოფლიოს მკრილიანებაზე

რას არ გიგებ!

ამერიკის აშშ-ს ფლორიდის შტატის ქალბატონმა ნენსი საუერმა 2,5 მილიონი დოლარის ღირებულების სახლი და ქონება თავის 7 კატას დაუტოვა. ქალბატონი მალე გარდაიცვალა. დატოვებული ანდერძის თანახმად, სახლის გაყიდვა არ შეიძლება მანამდე, სანამ ერთი კატა მაინც იქნება ცოცხალი. ქალბატონმა კატებს ქონებაც დაუტოვა, რათა მათი კუებისა და მოვლის ხარჯები დაიფაროს. ექვსი თვის შემდეგ მოსამართლემ დაადგინა, კატები ისეთ ადგილზე უნდა გადაიყვანონ, სადაც მათ უკეთესად მოუვლიან.

გაზეთი რეგისტრირებულია ბორჯომის სასამართლოს მიერ 1997 წელს.
რეგისტრაციის №24.04.59
ჩაღიდავია პილიპაძე გიორგიშვილის იუსტიციის
მინისტრის
ავტორიტეტის თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი ინფორმაციის
დაცვა: პორტალი, ფაილი №22-29-65.
ინფორმაციის თვალსაზრისით, გადაცემის №20.
WWW.BORJOMIPRESS.GE
borjompres@gmail.com რედაქტორი: პალატიანი ლომიკა
კორექტორი: ნანა კავლავაძე

საოსტრეობო ქანას ხომალდი ის ხომალდი ყველაზე უნდა მოილოდოს

5 ოქტომბერს, შემოდგომისთვის დამახასიათებელ თბილ და მზიან დღეს, ბორჯომის საჯარო მოსამსახურეთა პროფკავშირული ორგანიზაციის წევრები (თავმჯდომარე მურადი ნოზაძე) შიდა ქართლის, კერძოდ, ქარელის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, ძამას ისტორიულ ხეობაში არსებულ ეკლესია-მონასტრების მოსალოცად და მართლაც განუყოფელი ბუნების დასათვალიერებლად გაემგზავრნენ.

ამ ხეობაში ადრეც ვყოფილვართ ექსკურსიაზე, რომელიც მართლაც მდიდარია ეკლესია-მონასტრებით და ისტორიული ძეგლებით, (როგორც ქართლს ენიციკლოპედიაში ამოვიკითხეთ 50-მდე ეკლესია-მონასტერი და 80-მდე ისტორიული ძეგლია ამ დალოცვით მხარეში). ამჯერად ის ეკლესია-მონასტრები მოვინახულეთ და მოვილოცეთ, რომლებიც ნახსი არ გვერნდა. ქოხეთის ანუ როგორც გვითხრეს, საყოფიერების მონასტერია ბუნების ნიადაგი ჩაფლული და იდეალურად მოვლებული.

ქვემო ძამასის მონასტერში მუშვე იოსები მოძღვარე მსახურობს.

სარკინითის ტაძარი ერთ-ერთი შესანიშნავი ნაგებობაა, სარკის ნიშნად გიორგის სახელობის, ძამას ხეობის ბოლო მონასტერია, სადაც ორი მოძღვარი აღაღეს ნიწვალეცას. მართალია, მონასტრამდე გზა ჯერჯერობით მოუწესრიგებელია, მაგრამ თვით მონასტრის ტერიტორიაზე იდეალური სისუფთავე და წესრიგი. მონასტერში გაეცანით თბილისელი ახალგაზრდა მოძღვარი არსენ ასათიანი, მონასტრის ნიწვალეცა ხაშურელი ეგნატე გეგლოძე, ადგილზე არ დაგვეცა, როგორც შეგიტყვეთ, ამ ორმა სასულიერო პირმა საუბარი ხელით შესარულეს ძირითადი საბუთებით.

ექსკურსიებისათვის დამახასიათებელი თავდადასავლები გარეშე არც ჩვენს ექსკურსიას ჩაუვლია. გასაოცარი სილამაზის ტაძარები მონახულეთ გზიდან 10 კილომეტრის დაშორებით, სადაც ტბამდე მისასვლელ გზას დატოვრად ჯერჯერობით გზას ვერ დავარქმევთ, თუ გზა გაკეთდება და ტბას საუფლადგულად მოუვლიან, ეს ადგილი ნამდვილად უღიდესი მებაძგი იქნება ტურისტებისათვის. ოცნდე ექსკურსიები უარესად ემყოფილი დაბრუნდა ბორჯომში, მთელი დღის ექსკურსიის მონახილები მეგობრებს შთაბეჭდილებებს უზიარებდნენ და აღფრთოვანებულნი ლოცავდნენ ეკლესია-მონასტრების აღმშენებლებს - ჩვენი სულიერების ისტორიის შემქმნელები.

პალატიანი ლომიკა.

ბაქოში ნარიკო გოგოშვილის უნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობა

მოგესალმებით თორიდან დარბაიძეების ოჯახი და დიდ მადლობას ვუხდით ბორჯომის მუნიციპალიტეტის მერის და საკრებულოს ხელმძღვანელობის თორი განხორციელებული ღონისძიებებისათვის. ნინა წლებში მოხდა ყველა ოჯახის სამხელი წყლის უზრუნველყოფა, რაც ჩვენი ცხოვრების ყოველდღიურებისათვის უმთავრესია. ასევე, გასულ წელს მესამხარე კაპიტალური ფინანსური აგვიშენეს, სადაც სოფელში შემოსულ სტუმრებს დიდი პატივისცემითა და მონონით ვმასპინძლობთ, ხოლო წელს, მეტად სიყვარულით გადამწყვდობით, მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობის მიერ სოფელში ბეტონის გზა დაიგო, რაც საავალი გზის სტანდარტების გარანტია. ინფრასტრუქტურული პროექტები ჩვენი მართლაც საამაობა და სასიხარულოა, რადგანაც, ერთ დროს აცალი და გაპარტახებული და სახელგამქრალი მესხეთის ოახისი - „თორი“ კვლავ მკვერთით აღდგება ჩვენი და ჩვენდამი კეთილგანწყობილი მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობით. აუცილებლად უნდა აღვნიშნოთ გასულ წელს რამდენიმე ოჯახზე მზის ძიერი ელექტროსტანციების დამონტაჟება. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული ბატარეების გადმოტანა კონკრეტულად ჩვენ ოჯახზე ამ ეტაპზე ვერ მოხერხდა, ვიცით და გვეჯერა, რომ ეს ყოველივე მოგვარდება, რა თქმა უნდა, ერთმანეთის გვერდში დგომით.

პატივისცემით მირზა ლარსიაძე

შოვა ქაშაჩიძის ბაქოსიშვილი

ბაქალ ღიმილიანი გვეხსოვრება

ქართულ საციგაო სპორტს გამოაკლდა ბოლო წლების მესაჭე, საქართველოს საციგაო სპორტის ფედერაციის პრეზიდენტი შოვა ქაშაჩიძისშვილი, რომელიც მამის, ფლეისის გარდაცვალების (2020 წ.) შემდეგ სათავეში ჩაუდგა და მამინვე შექმნა სპეციალური ვებ გვერდი; ქართული ციგების ისეთი მოყვარე თავი ფოტო-მასალით. ყოველდღიურად ამდიდრება გვერდს შეივრების ცინცხალი სპორტული მიღწევებით... დრო სწრაფად გარბობდა და ვივც უწყობდა ეფს. მამის მსგავსად, ისიც რამდენიმე უცხო ენას ფლობდა, რაც უმარტებდა კომუნიკაციას სხვა ქვეყნების კოლეგებთან.

შოვა ქაშაჩიძისშვილის გარდაცვალება უთუოდ დიდი დანაკლისია ქართული საციგაო სპორტისათვის. იგი იყო უაღრესად კეთილშობილური, კომუნიკაბელური, თბილი, უანგარო ახალგაზრდა, ღირსეული პაპების: უკუური (ვლადიმერ) ფანჯაკიძის და ალექსე ქაშაჩიძისშვილის შეიღებული, კარგი შვილი, მეუღლე და მამა, იმეათი შეგობარი და რაც მთავარია, შესანიშნავი პიროვნება განხლდა. სამწუხაროა, რომ ნაადრევად, 47 წლის ასაკში დატოვა ის სამყარო, რომელშიც გაიზარდა, უყვარდა და უყვარდათ, მაგრამ უფლად თავისთან იხმო და მანაც ღიმილით დატოვა. უფლს ებერებოდ, ჩვენი შოვა!

სოფიკო ხათაბაშვილი

ბაკურიანის საბავშვო ბავის თანამშრომლები უსამძიმრებენ ბელა ფანჯაკიძეს შვილის

გარდაცვალების გამო.

შოვა ქაშაჩიძისშვილი

ბრიგოლ ტალახაშვილის განხილვა

სწრაფად გაიზარდა შეიდა წელმა. მოდის ის საბედისწერო დღეც, რომელიც ჩვენი ოჯახისათვის ყველაზე მტკიცეული იყო. 21 ოქტომბერი ის დღეა, როდესაც მივატოვე და სამუდამო სასუფეველში გადაინაცვლე. ტკეპილი არ განელებულა, უფრო მძიმადგება, დღე არ გავა, რომ არ გავიხსენო. მით უმეტეს მამინ, როცა ნაცნობები მხედვებთან და მუხებთან, რა კარგი კაცი იყო შენი მეუღელი. ჩემო გრიშო, ეს სიტყვები დიდ ძალას მშამებს. ამქვეყნიად შენს ყოფნას ვუფადა არ ჩაუვლია, ორი მშვენიერი ვაჟკაცი, სიკეთე, სიბოძე და უბოძო სიყვარული დატოვებულა. იმქვეყნური ცხოვრებასაც მასე ლამაზად აგაძებლებ. ჩვენი შვილიშვილები უკვე დიდები არიან, ხშირად გიგონებენ, ძალია შენ ტანსაცმელს ისინჯავს და ხალისობს. ლიკამ წელს დიდი საჩუქარი გავიკეთა, მალაული ქუდიებით სტუდენტები გახდა, შენ რომ მოსწონებოდი ძალიან გაიხარებდი, მე შვილიშვილის მანამატება შენ სურათთან მისულობა და მილოცვით მოვახერხე.

პატივისცემით, ბან სინარულს გვეუქნის, ხან მწუხარებას. რასაც აღარ ვეხებება, არ ღირს გავრი, მაგრამ ვერაფერს ვუბრუნებ თავს.

21 ოქტომბერს, როგორც ყოველთვის, მოვალთ შენ საფლავზე, დაგინთებთ სანთლებს და უფლს ერთხელ კიდევ შევავედრებთ, რომ ნათულთ ყოფილიყოს შენი სპეტაკი სული.

შაველა ჟალიაძე, შვილიშვილი, შვილიშვილი.

ბავშვობა მანათიკა-მედიკალიზაციის განხილვა

არ დაგვიწყნებია, ყოველდღე გულდაწყვეტით გიხსენებთ, თბილი, მოსიყვარული, ყურადღებანი ქალბატონს, ყველას თანაბრად გვიხილავდით სიყვარულს, ამიტომ იყო, რომ ყველა ხრეფილი გულითა და ცრემლებით დაგვიტოვდა. უხმო დღეც შენი დიდი შრომით შექმნილი ოჯახი, მეუღლე და გაზრდილი სამი ვაჟკაცი. მყავოლა, კეთილი და კარგი მეზობელი, ნათესავი, მეგობარი, ყურადღებანი მეუღლეს, დედაც, ბები და მამინდი იმნი შევიდა, შენ სახელს დაგინებდა არ უნერია, ყოველთვის გვემხსნებოდა. შენობლების სახელით ლიკა მუხაძე.